

Plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasserier POL§29

Målsättningen med en handlingsplan är att skydda eleven mot våld, mobbning och trakasserier.

Rätt till en trygg studiemiljö

29 § ([30.12.2013/1267](#))

Den som deltar i utbildning har rätt till en trygg studiemiljö.

Till skolan får inte medföras och under arbetsdagen får inte innehas sådana föremål eller ämnen som enligt någon annan lag inte får innehas eller med vilka den egna eller någon annans säkerhet kan äventyras eller som särskilt lämpar sig för att skada egendom och i fråga om vilka det inte finns någon godtagbar orsak för att de ska få innehas.

I samband med att läroplanen utarbetas ska utbildningsanordnaren utarbeta en plan för användning av disciplinära åtgärder och fostrande samtal och de tillhörande förfaringssätten och ge anvisningar för hur planen ska användas. Utbildningsstyrelsen ska i grunderna för läroplanen ta in bestämmelser om hur planen ska utarbetas. ([29.12.2016/1498](#))

I avsikt att främja den interna ordningen i skolan, ostörda studier samt trygghet och trivsel i skolan ska utbildningsanordnaren godkänna en ordningsstadga eller meddela andra ordningsbestämmelser som ska tillämpas i skolan eller på någon annan plats där undervisning ordnas.

Den ordningsstadga och de andra ordningsbestämmelser som avses i 4 mom. får innehålla sådana regler om praktiska arrangemang och ett korrekt uppförande som är nödvändiga för tryggheten och trivseln i skolan samt närmare bestämmelser om de föremål och ämnen som avses i 2 mom. och om deras användning och förvaring. Dessutom kan regler meddelas om hur skolans egendom får hanteras, hur skolans lokaler ska hållas rena och om hur man får vistas och röra sig i skolbyggnaden och på skolområdet.

De rättigheter och skyldigheter som anges i denna paragraf gäller under den tid som eleven deltar i undervisning eller verksamhet enligt läroplanen eller någon annan plan som godkänts av utbildningsanordnaren och som utarbetats med stöd av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Skolans lärare eller rektor ska meddela om trakasserier, mobbning, diskriminering eller våld som skett i studiemiljön eller under skolvägen och som kommit till hans eller hennes kännedom till vårdnadshavaren eller någon annan laglig företrädare för den elev som misstänks för detta och för den elev som utsatts för detta. ([11.3.2022/163](#))

Skolans målsättning är nolltolerans mot våld, hot, mobbning, diskriminering och trakasserier!

Det är mobbning när:

- en eller flera personer *upprepade* gånger *avsiktligt* utsätter andra för negativa handlingar/kränkningar, t.ex. knuffar, elaka kommentarer, utfrysning
- parterna i en konflikt inte är jämnstarka utan den ena parten ständigt är i underläge och blir kränkt

Det är fråga om trakasserier när barnets värdighet kränks, hon/han blir t.ex.

- knuffad eller slagen
- utsatt för hot, svordomar, grimaser eller kallad vid öknamn

- utfrys, t.ex. genom att alla går när hon/han kommer
- kränkt via text och bild
- utsatt för negativa handlingar som har att göra med kön, religion, funktionshinder, sexuell läggning samt ålder

Detta förebyggs genom:

- att alla i skolan är bekanta med handlingsplanen
- att alla är medvetna om gemensamma överenskommelser
- ett uppgjort rastvaktsschema
- ordningsregler **och trivselregler**
- vänelevsverksamhet, elevråd eller motsvarande
- att skolan på olika sätt aktivt bygger upp vi-känslan, **t.ex. genom vänelever, temadagar, övriga samarbetsprojekt**
- att lärarna kontinuerligt får fortbildning i antimobbningsarbete
- nätetik
- anvisningar om hur matsituationen ordnas
- trivselenkäter

Trakasserier förebyggs genom:

- ett positivt och uppmuntrande klimat i grupperna
- information till elever om vad trakasserier är
- sakligt och föredömligt uppträdande av vuxna
- omedelbart ingripande
- stor vuxennärvaro

Våldsamt och aggressivt beteende förebyggs genom:

- omedelbart ingripande vid småbråk
- stor vuxennärvaro
- ett fungerande rastvaktsystem
- att göra upp en handlingsplan tillsammans med föräldrarna för den elev som har svårigheter med att hantera sina känslor
- tydliga trivselregler
- skolan bygger aktivt upp en vi-anda

Ingripande vid mobbning (KiVa-teamet)

- anteckna händelsen
- samtala med den mobbade eleven
- håll enskilda samtal med de elever som deltagit i mobbningen
- ta kontakt med hemmen
- kontakta skolkurator (deltar även i uppföljningen) eller psykolog vid behov
- dokumentera och arkivera alla samtal
- håll uppföljningssamtal med samtliga inblandade

Ingripande vid trakasserier

- avbryt situationen
- samtala med de inblandade
- dokumentera händelsen vid behov
- underteckna eventuellt en överenskommelse
- ge eventuellt ett straff enligt skolans ordningsregler
- kontakta hemmet vid behov
- skicka eventuellt fallet vidare till antimobbningsteamet

Ingripande vid våldsamt och aggressivt beteende

- avbryt situationen
- samtala enskilt med de inblandade
- kontakta hemmet
- avgör behovet av läkarvård
- dokumentera händelsen
- gör en polisanmälan om det behövs

Förfaringssätt för kontakt till hemmet och samarbetet med vårdnadshavarna

- skolans regler, läroplan, KIVA-program och strategier delges åt vårdnadshavarna
- skolans personal kontaktar hemmet via wilma eller per telefon
- vid osakligt beteende kontaktas hemmet

”KiVa- skola programmets rekommendation är att de uppdagade mobbningsfallen - åtminstone till en början - utreds med hjälp av diskussioner mellan KiVa-teamet och eleverna.”

Skolkuratoren deltar vid uppföljningen av mobbningsfall.

Samarbete med myndigheter

- samarbete med sociala myndigheter sker främst via skolkurator och skolhälsovården

Uppdatering och uppföljning av genomförandet av planen

- utvärdering av planen sker kontinuerligt av skolans personal

Frånvaron meddelas till **klasslärarens wilma eller genom att ringa skolans telefon och eftis telefonen (dit frånvaron från eftis meddelas).**

Klassläraren beviljar ledighet upp till 3 dagar och rektorn för ledigheter längre än 3 dagar, de långa ledigheterna ansöks via wilmablanketten.

Vårdnadshavarna ansvarar för att de uppgifter klassen gjort under frånvarotiden (resa) görs.

a) Klassläraren antecknar klassens frånvaro samt följer upp

b) Rektor och elevvården följer med alla skolelevs frånvaro

Om en elev har en hög frånvarofrekvens sammankallas den mångprofessionella elevvårdsgruppen, i enlighet med kommunens frånvaromodell, för att diskutera ärendet och göra upp en plan för att minska frånvaron och hur skolarbetet skall skötas. Mötet kan sammankallas av elevvårdspersonal, klasslärare eller rektor.

Övervakning

Lärarna och skolgångshandledarna övervakar vid måltider samt raster enligt ett schema. Utgående från hur många elever som vistas på rast är 2-4 vuxna ute. Rastövervakarna ingriper genast om de ser något olovligt eller bråk.

Övervakarna informerar klasslärarna/rektorn eller om något behöver åtgärdas på skolgården även till den tekniskt ansvariga via Granlund manager. För att övervakarna lätt skall synas använder de gula västar.

Elevvård

Elevvårdsgruppen ansvarar för planeringen, utvecklingen, genomförandet och utvärderingen av den generellt inriktade elevvården såväl som den individuellt inriktade elevvården på det allmänna planet. Elevvårdsärenden som gäller enskilda elever behandlas av en expertgrupp som tillsätts från fall till fall. Gruppen sammankallas av den person i undervisningspersonalen eller elevvården som ärendet på grund av personens arbetsuppgifter hör till. Gruppens sektorsövergripande sammansättning bestäms från fall till fall och utgående från ärendet som behandlas. Expertgruppen ska utse en ansvarsperson inom gruppen.

Elevråd

Norra Paipis skolas elevråd har 1-2 representanter från alla klasser och sammankommer ungefär var tredje vecka. Elevrådet diskuterar förutom egna ärenden även skolans trivselregler, elevvård, temadagar, skolmat mm. Elevrådet leds av en av klasslärarna (2023-24 Charlotta Souranto).

I Södra Paipis skolas elevråd är elever från alla undervisningsgrupper representerade. Läsåret 2023-2024 sammankallas elevrådet ungefär varannan vecka och leds av klasslärare Linda Törnqvist.

Borgby skola har en representant från varje årskurs och sammankommer också ungefär varannan vecka. Klasslärare Daniela Sandström leder elevrådet läsåret 2023-2024.

Vänelevsverksamhet

I Norra Paipis:

åk 1 – åk 5

åk 2 – åk 6

Klasserna kommer överens om programmet inför träffarna. Vänelevsverksamhet ordnas regelbundet under läsåret så att det passar in i programmet.

I Södra Paipis har eleverna i åk 6 vänelever från förskolan. Samarbetet är kontinuerligt under läsåret och planeras av förskolans och skolans personal.

Vi har också introducerat "VIP" (Vänelev I Paipis) vars uppgift är att på rasterna spana efter var och när någon behöver en extra vän. Uppdraget får eleverna av sina klasslärare och det finns VIP elever från alla undervisningsgrupper.

I Borgby skola fungerar också väneleverna som extra stöd och goda kompisar på rasten. En uppgift är att ha koll på att ingen blir lämnad utanför.

Skolskjutsar

Om en elev pga av skolskjuts får en längre väntetid arrangeras det i skolan så att eleven kan känna sig trygg. (vårdnadshavare ombuds kontakta skolan)

Handlingsplan mot mobbning

1. Inledning

Enligt den 29 § i lagen om grundläggande utbildning är utbildningsanordnaren skyldig att se till att förhållandena i skolorna och läroanstalterna är sådana att våld och mobbning förhindras. Det är också skolans uppgift att klara upp eventuella mobbningsfall som inträffar i skolan

Det mesta av det synliga gnabb, de gliringar och gräl som förekommer mellan eleverna, är inte mobbning utan konflikter. Ofta behöver en vuxen i skolan hjälpa barnen att reda upp dessa meningsskiljaktigheter. Mobbning blir det däremot frågan om då en och samma person upprepat utsätts för negativa handlingar som förorsakar den utsatta obehag och skada. Mobbningen kan anta många olika former, allt från slag och knuffande till att håna, ignorera, sprida elaka rykten och visa elaka miner. Mobbningen sker numera också till en stor del på nätet via sociala medier. Mobbning är ofta svår för vuxna upptäcka.

2. Hur förebygga mobbning

Det viktigaste förebyggande arbetet är den atmosfär som personalen i skolan skapar. Inställningen till eleverna ska vara positiv och uppmuntrande och eleverna liksom också skolans personal ska ha rätt att bli bemötta med respekt.

Alla skolor i Sibbo följer KiVa-skola programmet för att motarbeta mobbning i skolorna. KiVa-skolas material som en del av det förebyggande arbetet i skolorna finns på www.kivakoulu.fi. För det förebyggande arbetet används även andra program som exempelvis Friends, Stegvis, Barnavårdföreningens Vi i klassen samt Må bra tillsammans som givits ut av Föreningen för mental hälsa i Finland.

Eleverna i åk 1-3 har vänelever från de högre klasserna och de här fungerar som kamratstödare under rasterna. I högstadiet är stödeleversverksamheten en viktig del av det förebyggande arbetet. I gymnasiet kallas motsvarande elever tutorer.

Skolorna följer kontinuerligt med hur kamratrelationerna ser ut och hurudan trivseln är i skolan. Detta gör man bland annat via trivselenkäter och diskussioner.

Skolans uppgift är att se till att skolans all personal, alla elever och vårdnadshavare känner till Sibbo kommuns handlingsplan mot mobbning.

3. Hur vi handlar när mobbning upptäcks

Varje skola har ett antimobbningsteam, som kallas KiVa-team. Det är KiVa-teamet som tar hand om diskussionerna när ett mobbningsfall uppdagas.

I Norra Paipis skolas KiVa-team ingår Maria Udd, Charlotta Souranto och skolkurator.

I Södra Paipis är det Anna-Karin Söderholm, Linda Törnqvist och skolkurator och i Borgby skola är det Daniela Sandström, Sebastian Nordström och skolkurator.

När vi i skolan får "larm" om en misstänkt mobbning går vi tillväga på följande sätt, enligt KiVa-skolas åtgärdsprogram.

1. Sällning - den vuxna som misstänker mobbning fyller i blankett 1 (se bilaga 1). Om man misstänker att det är frågan om mobbning kontaktas skolans KiVa-team.

2. Då mobbning misstänks förs ett enskilt samtal med den mobbade eleven och flera av KiVa-teamets medlemmar. Man eftersträvar att skapa en förtroendefull och trygg atmosfär för att eleven skall våga berätta om händelserna och lita på att de vuxna gör sitt bästa för att lösa problemet. Målet med samtalet är att samla in så detaljerad information som möjligt. Det är viktigt att all värdefull information dokumenteras (se bilaga 2).

3. Efter att teamet fått en helhetsbild av situationen kallas mobbarna till strukturerade samtal med minst två av KiVa-teamet. Eleverna kallas till diskussion en i sänder om möjligt under samma lektion så att de inte har möjlighet att tala med varandra mellan diskussionerna. Detta är viktigt för att eleverna inte skall kunna komma överens om en gemensam version att berätta för de vuxna. Det är viktigt att klargöra för mobbarna att teamet känner till mobbningen, att den inte tolereras i skolan och att den genast måste upphöra. Överenskommelse om hur eleven skall förändra sitt beteende görs och detta dokumenteras. Det är viktigt att man kommer ihåg att dokumentera alla samtal (se bilaga 3).

4. Vid behov ordnas gruppdiskussion med de elever som deltagit i mobbningen. Syftet med detta möte är att tillsammans säkerställa att överenskommelserna som de enskilda eleverna tidigare gjort har följts. Gruppdiskussionen är inte nödvändig ifall att den utsatta inte vill delta. (se bilaga 4)
5. Uppföljningsdiskussion med den mobbade eleven förs på överenskommen tidpunkt, t.ex. en vecka senare. Uppföljningen får inte glömmas bort, utan är en central del av processen. (se blankett 5).
6. Uppföljningsdiskussion med mobbaren/ mobbarna. Teamet kollar att överenskommelserna har hållits. Uppföljningen får inte glömmas bort, utan är en central del av processen. Den visar för eleverna att frågan tas på allvar och är viktig.

Om problemet inte löses med dessa åtgärder, ordnas vid behov möten där berörda elever och deras vårdnadshavare deltar.

Alla blanketter som fyllts i sparas i en pärm på skolan. Alla KiVa-samtal bör dokumenteras.

Som bilaga alla Kiva blanketter + beskrivning om kiva skola

SÅLLNING OCH UTREDNINGSDISKUSSIONER: DOKUMENTERING

Sållning

Den vuxna som fått information om misstänkt mobbning dokumenterar denna information.

SÅLLNING: ÄR DET FRÅGAN OM MOBBNING?

Datum då ärendet anmäls _____ 20_____

Personen som tog emot anmälan först _____

Personen som anmält om ärendet var _____

- Eleven som själv utsatts för sårande behandling
- Elevens skolkamrat, namn _____
- Elevens vårdnadshavare, namn _____
- Lärare, namn _____
- Någon annan, namn _____

Eleven som blivit utsatt _____ Klass _____

Vad har hänt? Beskriv konkreta exempel på den sårande behandlingen.

Hur många gånger har behandlingen i fråga hänt? _____

När har det hänt senast? _____

Hur länge har situationen fortsatt i sin helhet? _____

Elever som varit delaktiga i den sårande behandlingen _____

På basen av informationen som angetts är det frågan om

- En konflikt eller gräl mellan barn/unga
- Ett missförstånd som har sårat någon
- En enskild sårande eller aggressiv handling
- Upprepad mobbning → förs vidare till KIVA-teamet

Fall som inte förs vidare till KIVA-teamet kräver också ingripande! Då kan t.ex. klassläraren/klassföreståndaren reda ut det som har hänt med de inblandade parterna genom att diskutera saken eller följa skolans egen praxis (t.ex. kamratmedling vid gräl) eller sanktioner. Ibland krävs det att man ingriper väldigt strängt i den sårande behandlingen.

Utredningsdiskussioner

KiVa-teamet dokumenterar all info gällande diskussionerna.

Eleven som blivit utsatt _____ Klass _____

Datum då ärendet anmälts _____ 20 _____

Teammedlemmar som utredde fallet
_____
_____
_____

1. DISKUSSION MED DEN MOBBADE ELEVEN

Datum _____ 20 _____

Hurudan mobbning har framkommit? Beskriv så konkreta exempel som möjligt.
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Hur många gånger har eleven mobbats? Kryssa för den ruta som stämmer överrens med svaret.

- En gång eller två
 Tre gånger eller flera

När har mobbningen senast inträffat? _____

Hur länge har mobbningen fortsatt?

- En vecka eller två
 En månad
 2-6 månader
 6-12 månader
 _____ år

Namn på elever som aktivt deltagit i mobbningen

Namn _____	Klass _____
Namn _____	Klass _____
Namn _____	Klass _____
Namn _____	Klass _____

Klasskamrater som möjligtvis kunde stöda den mobbade; sådana som inte har deltagit i mobbningen eller som den mobbade eleven tycker är vänliga (det är meningen att hitta elever som tillsammans med klassläraren/klassföreståndaren kunde fundera på sätt att stöda och uppmuntra den mobbade eleven).

Namn _____	Klass _____
Namn _____	Klass _____
Namn _____	Klass _____
Namn _____	Klass _____

Tilläggsinformation

Klassläraren/klassföreståndaren informerad om diskussioner som hållits

Datum _____ 20 _____

Varit i kontakt med vårdnadshavare

Datum _____ 20 _____

---

2. ENSKILDA DISKUSSIONER MED DE ELEVER SOM DELTAGIT I MOBBNINGEN

Diskutera med varje elev under en och samma lektion.

Elev _____	Klass _____
Konstaterat/överenskommit under diskussionen	

Elev _____	Klass _____
Konstaterat/överenskommit under diskussionen	

Elev _____ Klass _____

Konstaterat/överenskommit under diskussionen

Elev _____ Klass _____

Konstaterat/överenskommit under diskussionen

3. GRUPPDISKUSSION MED DE ELEVER SOM DELTAGIT I MOBBNINGEN

Genast efter de enskilda diskussionerna.

Datum _____ 20 _____

Anteckningar

Varit i kontakt med vårdnadshavare

Datum _____ 20 _____

4. SE TILL ATT KLASSLÄRAREN DISKUTERAT MED NÅGRA AV KLASSKAMRATERNA

Klassläraren/klassföreståndaren har träffat några klasskamrater.

Datum ..... 20 .....

5. UPPFÖLJNINGSDISKUSSION MED DEN MOBBADE ELEVEN

Datum ..... 20 .....

Enligt den mobbade eleven har mobbningen

- Slutat
- Minskat
- Fortsatt som tidigare
- Ökat.

Anteckningar

---

6. UPPFÖLJNINGSDISKUSSION MED ELEVERNA SOM DELTAGIT I MOBBNINGEN

Datum ..... 20 .....

Deltar den mobbade eleven i diskussionen (Detta tvingas eleven inte till, men ifall han eller hon vill, får den mobbade eleven delta)

- Nej
- Ja

Det man tillsammans konstaterar om situationen

Möjliga fortsatta åtgärder
